

College van Gedeputeerde Staten
statenvoorstel

Datum	: 10-03-09	Nummer PS	:
Afdeling	: ECV	Commissie	: WMC
Registratienummer:	2009INT238095	Portefeuillehouder	: Raven

Titel : leerstoel Vrede van Utrecht

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4
Toelichting	pag. 5 e.v.
Bijlage(n):	geen

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Voorgeschiedenis

In uw vergadering van 23 juni 2008, heeft u een motie aangenomen om een onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden, kosten en opbrengsten van het instellen van een bijzondere, tijdelijke leerstoel Vrede van Utrecht. Deze motie is door ons overgenomen.

In onze vergadering van 25 november 2008 hebben wij besloten om in samenwerking met de Universiteit van Utrecht een leerstoel Vrede van Utrecht in te stellen - in de vorm van visiting professorship- bij de faculteit geesteswetenschappen in Utrecht voor de periode 2009-2013.

Essentie / samenvatting

De leerstoel krijgt de vorm van een wisselleerstoel, waarop tweemaal per jaar een visiting professorschip door de decaan Geesteswetenschappen wordt benoemd. Dit kan zijn (afhankelijk van de persoon) voor een periode van maximaal drie maanden. Deze opzet maakt flexibele bezetting mogelijk en het betrekken van diverse Europese landen en verschillende disciplines, in aansluiting bij de genoemde motie.

De leerstoel wordt ondergebracht bij de faculteit Geesteswetenschappen, Centre for the Humanities (CFH).

De leerstoel behandelt sociale en culturele theorie en probeert het gedachtegoed van de Vrede van Utrecht te bevorderen en een plaats te geven in de hedendaagse wereld waarin iedereen wereldwijd met elkaar verbonden is en die technologisch goed toegerust en etnisch divers is.

De provinciale leerstoel Vrede van Utrecht richt zich op:

- het bevorderen van actief en geïnformeerd burgerschap door interculturele dialoog en uitwisseling;
- het toewerken naar respect voor culturele, etnische en godsdienstige diversiteit;
- het ondersteunen van meertaligheid, tolerantie en bezieling;
- het bewuster maken van het belang van internationaal recht, van diplomatie en internationale relaties;
- het bevorderen van respect voor de rechten van de mens;
- het onderzoeken van zowel handel als cultuur als vorm van bemiddeling bij conflicten en geschillen;
- het actief bijdragen aan sociale en culturele duurzaamheid.

De provinciale leerstoel Vrede van Utrecht is gericht op de Europese dimensie. Dit zal worden vorm gegeven door middel van netwerken van geselecteerde Europese universiteiten en stadspartners en in Europese academische, culturele en professionele uitwisseling.

Uitwisseling met andere universiteiten vindt, naast het uitnodigen van diverse internationale kandidaten, ook plaats door studenten vanuit diverse universiteiten naar Utrecht te halen in het kader van het Europese uitwisselingsprogramma Erasmus. Partners worden zowel gehaald uit bestaande netwerken van de universiteit, de League of European Research Universities (LERU) en het Utrecht Network, en al bestaande goede contacten van het Centre for the Humanities en de gemeente Utrecht. Op deze manier kunnen 12 tot 18 universiteiten (en landen) betrokken worden.

Tevens zal aansluiting plaats vinden met het SIRIUS programma (eerder genoemd Excellentie programma van de Universiteit van Utrecht en de intensive school (eerder genoemd summerschool).

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Instellen van een provinciale leerstoel Vrede van Utrecht. Uitvoering van de motie, aangenomen in PS d.d. 23 juni 2008 en overgenomen door Gedeputeerde Staten.

Financiële consequenties

Er wordt uitgegaan van een maximale jaarlijkse bijdrage van € 150.000,- van de provincie Utrecht, voor de periode 2009 tot en met 2013. Deze bijdrage worden gefinancierd vanuit bestaande middelen Vrede van Utrecht. In de voorjaarsnota 2009 zal hiertoe een wijziging in het kasritme worden opgenomen, om het budget voor 2011 t/m 2013 beschikbaar te kunnen stellen uit de huidige middelen Vrede van Utrecht.

De exacte kosten zullen per leerstoelhouder verschillen, gezien mogelijke verschillen in honorering, gezinssituatie en onder andere daarmee samenhangende verschillen in reis- en verblijfskosten, maar de genoemde provinciale bijdrage wordt niet overschreden. De opgenomen posten zijn inclusief raming voor CAO-indexering en prijsindex.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

De samenwerking tussen de Universiteit en de provincie wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

De leerstoel is een goede aanleiding om de rol van de provincie met betrekking tot het programma Vrede van Utrecht verder onder de aandacht te brengen. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld.

Voorgesteld wordt

1. in te stemmen met het instellen van een bijzondere, tijdelijke provinciale leerstoel Vrede van Utrecht
2. in te stemmen met de thematiek van de leerstoel
3. een bijdrage van maximaal € 150.000 jaarlijks beschikbaar te stellen in de periode 2009-2013 ter financiering van de leerstoel. Onder voorbehoud van de wijziging van het kasritme van de A2010 middelen, zoals aan u wordt voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2009

Gedeputeerde Staten,

voorzitter, R.C. Robbertsen

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 10 maart 2009, afdeling Economie, Cultuur en Vrije tijd, nummer 2009INT238095;

Gelet op;

- de eerdere overwegingen in de motie 'leerstoel Vrede van Utrecht' dat de promotie van de Provincie gewenst is met het oog op de ambities terzake van de viering van de Vrede van Utrecht 2013 en Utrecht Culturele Hoofdstad 2018;
- dat "Kennis" een belangrijk speerpunt is in de Europastrategie van de provincie;
- dat de Vrede van Utrecht algemeen gezien wordt als een belangrijk moment van ontstaan van de moderne diplomatie, die uiteindelijk ook heeft geleid tot het ontstaan van de Europese Unie;
- dat de viering van de Vrede van Utrecht temeer gewicht zou krijgen indien de relevantie van deze vrede anno 2008 in Europees perspectief nader zou worden onderbouwd

Besluiten:

- ARTIKEL 1
  - a. in te stemmen met het instellen van een bijzondere, tijdelijke provinciale leerstoel Vrede van Utrecht
  - b. in te stemmen met de uitgewerkte thematiek van de leerstoel
  - c. een bijdrage van maximaal € 150.000 jaarlijks beschikbaar te stellen in de periode 2009-2013 ter financiering van de leerstoel. Dit onder voorbehoud van de wijziging van het kasritme van de A2010 middelen, zoals ter besluitvorming wordt voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2009

voorzitter,

griffier,

1. Wettelijke grondslag

N.v.t.

2. Beoogd effect

Instellen van een provinciale leerstoel Vrede van Utrecht. Uitvoering van de motie, aangenomen in PS d.d. 23 juni 2008 en overgenomen door Gedeputeerde Staten.

3. Argumenten

Thematiek, gewenst profiel van de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht

De thematiek zoals genoemd in de motie en de thematiek van de Vrede van Utrecht, zijn leidend bij de uitwerking van het profiel van de wisselleerstoel. Het voorstel is als volgt:

Positie van de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht

De wisselleerstoel Vrede van Utrecht is een nieuwe leerstoel aan de faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht. De leerstoel wordt geplaatst naast twee andere leerstoelen: de leerstoel van de Mondriaan Stichting, die zich richt op de relatie tussen eigentijdse kunsten en de maatschappij, en de leerstoel van universiteitshoogleraar Frits van Oostrom die de Nederlandse literatuur, identiteit en cultuur omvat. Beide leerstoelen zullen actief betrokken worden bij de activiteiten en de doelstellingen van het programma van de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht en zullen in synergie met de nieuwe leerstoel werken.

Doelstellingen van de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht

In relatie tot deze twee andere belangrijke hoogleraarschappen heeft de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht een helder gedefinieerd profiel. De leerstoel behandelt sociale en culturele theorie en probeert het gedachtegoed van de Vrede van Utrecht te bevorderen en een plaats te geven in de hedendaagse wereld waarin iedereen wereldwijd met elkaar verbonden is en die technologisch goed toegerust en etnisch divers is.

De provinciale leerstoel Vrede van Utrecht richt zich op:

- het bevorderen van actief en geïnformeerd burgerschap door interculturele dialoog en uitwisseling;
- het toewerken naar respect voor culturele, etnische en godsdienstige diversiteit;
- het ondersteunen van meertaligheid, tolerantie en bezieling;
- het bewuster maken van het belang van internationaal recht, van diplomatie en internationale relaties;
- het bevorderen van respect voor de rechten van de mens;
- het onderzoeken van zowel handel als cultuur als vorm van bemiddeling bij conflicten en geschillen;
- het actief bijdragen aan sociale en culturele duurzaamheid.

De provinciale leerstoel Vrede van Utrecht is gericht op de Europese dimensie. Dit zal worden vorm gegeven door middel van netwerken van geselecteerde Europese universiteiten en stadspartners en in Europese academische, culturele en professionele uitwisseling.

Profiel van de leerstoel

Op de wisselleerstoel Vrede van Utrecht worden excellente kandidaten benoemd met een gevestigde academische reputatie en expertise op het gebied van: sociale theorie, sociale en politieke filosofie, rechtsfilosofie en kritische rechtskundige theorie, interculturele communicatie, migratie- en burgerstudies, conflictbemiddeling en internationale relaties.

Activiteiten van de leerstoel

De activiteiten van de provinciale leerstoel Vrede van Utrecht richten zich op een academische en een sociale gemeenschap, die verantwoordelijkheid neemt voor de eigen omgeving en die in staat is deze op de maatschappij gerichte visie samen te laten gaan met een open blik en cosmopolitische waarden. De hoogleraar zal zich, op een kritische maar ondogmatische manier, richten op de verbetering van de positie van de geesteswetenschappen, de kunsten en de sociale wetenschappen in de context van de culturele tradities van Europa en in de geest van de Vrede van Utrecht.

Concreet worden de volgende taken van de hoogleraren verwacht:

1. Academische activiteiten: de gasthoogleraar zal minstens één openbaar college voor een breed universitair publiek en één masterclass voor gevorderde onderzoekstudenten houden. De hoogleraar zal het eerste aanspreekpunt zijn voor tenminste één van de clusters binnen de “Intensive Utrecht School of Critical Theory” (evenals de twee andere hierboven vermelde leerstoelen). Daarom zal actieve deelname worden verwacht aan de organisatie en het onderwijs in de ‘Intensive School’. PR-activiteiten met betrekking tot deze belangrijke activiteit maken daar deel van uit. Bijdragen aan andere Master- en Researchmaster-programma’s zijn mogelijk. De hoogleraar zal tevens bijdragen aan het Excellentie Programma van Geesteswetenschappen (onderdeel van het Sirius-programma van de Universiteit Utrecht), dat voor bachelors en uitzonderlijke studenten wordt ontwikkeld. Van de gasthoogleraar worden PR- en voorlichtingsactiviteiten verwacht ter promotie van de Geesteswetenschappen in Utrecht.
2. Europese activiteiten: De gasthoogleraar Vrede van Utrecht zal zijn/haar naam en reputatie verbinden aan alle Europese aanvragen die in relatie tot deze leerstoel in zijn/haar benoemingsperiode bij de Europese Commissie kunnen worden ingediend. Van hem/haar wordt verwacht actief deel te nemen aan de activiteiten van het ‘European Consortium for the New Humanities’, die door ‘the Centre of Humanities’ van de Universiteit van Utrecht worden gecoördineerd, en aan andere netwerkactiviteiten die door het programma Vrede van Utrecht worden gesponsord.
3. Activiteiten voor provincie Utrecht, gemeente Utrecht en samenleving: De wisselleerstoel Vrede van Utrecht vervult een cruciale rol bij het coördineren van verschillende activiteiten die door het programma Vrede van Utrecht worden georganiseerd. Van de hoogleraar wordt verwacht dat hij/zij een belangrijke academische bijdrage levert en dat hij/zij synergie bevordert tussen de Universiteit Utrecht en de andere partners in het Vrede van Utrecht programma. Participatie in

provincie UTRECHT Utrecht

grote en lokale culturele en sociale initiatieven en gebeurtenissen zal bijzonder relevant zijn.

De diverse leerstoelhouders zullen een bijdrage leveren aan een tastbaar product, dat in 2013 gereed is.

Zoekcommissie en gastheer

Vanuit de Faculteit Geesteswetenschappen wordt een commissie ingesteld, die de opdracht krijgt bij de decaan kandidaten voor te dragen die als visiting professor de leerstoel kunnen bezetten. In de commissie zitten personen afkomstig uit de Universiteit Utrecht, de provincie Utrecht en enkele Utrechtse culturele instellingen.

Naar verwachting zal in het najaar van 2009 de leerstoel Vrede van Utrecht kunnen starten.

Aan de leerstoelhouder wordt een gastheer of – vrouw gekoppeld, werkzaam bij de universiteit. Dit is een grote naam, die naast het gastheerschap mee kan denken en werken over de invulling van het programma dat de visiting professor zal uitvoeren.

4. Financiën

Er wordt uitgegaan van een maximale jaarlijkse bijdrage van € 150.000,- van de provincie Utrecht, voor de periode 2009 tot en met 2013. Deze bijdrage worden gefinancierd vanuit bestaande middelen Vrede van Utrecht. In de voorjaarsnota 2009 zal hiertoe een wijziging in het kasritme worden opgenomen, om het budget voor 2011 t/m 2013 beschikbaar te kunnen stellen uit de huidige middelen Vrede van Utrecht.

De exacte kosten zullen per leerstoelhouder verschillen, gezien mogelijke verschillen in honorering, gezinssituatie en onder andere daarmee samenhangende verschillen in reis- en verblijfskosten, maar de genoemde provinciale bijdrage wordt niet overschreden.

De onderstaande posten zijn inclusief raming voor CAO-indexering en prijsindex.

Honorarium

Vijf maanden honorarium hoogleraar (uitgangspunt: bezetting van 2 keer 2.5 maand) € 75.000 (bijdrage PU)

Huisvesting en overkomst leerstoelhouders (en familie) incl reiskosten en verblijfskosten € 35.000 (bijdrage PU)

Marketing en organisatiekosten *

Publiciteit en kosten voor de maatschappelijke evenementen € 30.000 (bijdrage PU)

Inbedding en organisatie van de wisselleerstoel (CFH, zoekcommissie, koppeling aan een verwante hoogleraar, programmaleider en –ondersteuning Sirius) € 32.200 (bijdrage UU)

programmeur (aansluiting) Vrede van Utrecht programmering en publieksbereik (0,2 fte) € 21.000 (bijdrage stichting VvU)

Extra kosten onderwijs **

Kosten onderwijs € 10.000 (bijdrage PU)

Facilitering werkplek € 2.250 (bijdrage UU)

Promotie / voorlichting studenten € 2.550 (bijdrage UU)

Totaal € 208.000 / jaar

Dekking kosten:

Bijdrage Provincie Utrecht € 150.000 / jaar

Bijdrage Universiteit € 37.000 / jaar

Bijdrage Vrede van Utrecht € 21.000 / jaar

* matching bij deze post door Vrede van Utrecht, CFH en gekoppelde hoogleraar bij Geesteswetenschappen

** matching bij deze post door CFH, programmaorganisatie Siriusprogramma en promotie/voorlichting studenten

5. Realisatie

Uitgangspunt is om de leerstoel in te stellen voor de periode 2009-2013.

6. Juridisch

De samenwerking tussen de Universiteit en de provincie Utrecht wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. In afstemming met de Universiteit Utrecht en de afdeling juridische zaken van de Provincie wordt deze overeenkomst opgesteld. De overeenkomst wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring.

7. Europa

Uitgangspunt is om de landen die destijds bij de viering Vrede van Utrecht betrokken waren, te betrekken bij de invulling van de leerstoel. Dit door middel van het Europese Erasmus programma, waarbij zowel studenten- als docenten (en dus onderwijs) uitwisseling plaats zal vinden en op die manier universiteiten vanuit deze Europese landen te betrekken, en tevens door de bezetters van de leerstoel ook deels uit deze landen te laten komen.

8. Communicatie

De leerstoel is een goede aanleiding om de rol van de provincie met betrekking tot het programma Vrede van Utrecht verder onder de aandacht te brengen. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld.

De titel van de leerstoel is 'Provinciale leerstoel Vrede van Utrecht'. De internationale titel is 'Regional Professorship Treaty of Utrecht'.